

CENNETE GİRDİREN AMELLER*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayri halkihî seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvan... Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtuhâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

مَنْ تَوَلَّى قَوْمًا بِغَيْرِ إِذْنٍ مَوَالِيهِ، فَعَلَىٰ هِ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، لَا يُقْبَلُ مِنْهُ هُ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ عَدْلٌ وَلَا صَرْفٌ

(م.د.د. عن أبي هريرة)

RE. 415/4 (Men tevellâ kavmen bi-gayri izni mevâlîhi fealeyhi la'netu'llâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîn, lâ yukbelu minhü yevme'l-kıyâmeti adlün veya sarfün)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kema kâl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi cümlenizin üzerine olsun... Mevlâmız yaptığınız ibadetleri, taatleri kabul eylesin... Dualarınızı, dileklerinizi ihsan ve ikram eylesin... Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadislerinden bir demet *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabından okuyarak sizlere nakletmeye çalışacağım.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce, evvelen ve hasasaten Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS hazretlerinin ruhu için ve onun âlinin, ashâbının etbâının, ahbâbının ruhları için;

Ümmet-i Muhammed'in mürşid ve mürebbîleri olan sâdât ve meşâyih-i turuk-i aliyyemizin ve hulefasının, müridlerinin, muhiblerinin, tâbîlerinin ruhları için; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullahın ervâhı için ve hassaten eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ruhu için; bu eserin içindeki bilgilerin bize kadar gelmesinde emek sarf etmiş olan alimlerin, râvîlerin cümlesinin ruhları için;

Uzaktan, yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek üzere şumeclese gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete intikal eylemiş olan bütün yakınlarının, sevdiklerinin, dostlarının, akrabasının ruhları için; biz müslümanların da Mevlâmızın rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu bir kul olarak varmamıza vesile olsun diye bir

Fâtiha, üç İhlâs-ı şerif okuyup ruhlarına hediye edelim, ondan sonra başlayalım, buyurun!

.....

a. Efendisinin Rızası Olmadan Dost Edinmek

Dersimizin başında metnini okumuş olduğumuz ilk hadîs-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

مَنْ تَوَلَّى قَوْمًا بِغَيْرِ إِذْنٍ مَوَالِيهِ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَدْلٌ وَلَا صَرْفٌ

(م.د. عن أبي هريرة)

RE. 415/4 (*Men tevellâ kavmen bi-gayri izni mevâlîhi, fealeyhi la'netu'llâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîn, lâ yukbelu minhü yevme'l-kıyâmeti adlün veya sarfün*)

Tevellâ, velî ittihaz etmek, velî edinmek.

(*Men tevellâ kavmen*) “Kim bir kavmi dost ve velî ittihaz ederse, kendisine velî edinirse...” Nasıl?
(*Bi-gayri izni mevâlîhi*) “Kendi mevlâlarının izni olmadan dost ittihaz ederse... (*Fealeyhi*

¹ Müslim, *Sahih*, c.VIII, s.22, no:2773; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.317, no:4450; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II. s.398, no:9162; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.241, no:4818; Ebû Hüreyre RA’dan.

Buhârî, *Sahih*, c.VI, s.420, no:1737; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.126, no:1037; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.I, s.254, no:296; Hz. Ali RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.323, no:29620; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.210, no:21917.

la'netu'llâhi ve'l-melâiketi ve'n-nâsi ecmaîn) Allah'ın, meleklerinin ve insanların lâneti onun üzerine olsun veya onun üzerine olur. (*Lâ yukbelu minhü yevme'l-kıyâmeti adlün ve lâ sarfün*) Allah-u Teâlâ Hazretleri kıyamet gününde onun farzını, nfilesini, bizzat yaptığı ibadeti, yerine ikâme ettiği bedelini kabul etmez.”

Bu ne demek?

Eskiden kölelik vardı. Köleleri âzat ederlerdi ama bir anlaşmaya bağlanırdı. Onun için kölenin efendisine mevlâ derler. Aslında anlaşma olan, bağlantı olan, işine bakan, iş alâkası bulunan demek. O bakımdan mevlâ kelimesinin mânası çok geniş. Hem sahip, efendi, seyyid mânasına geliyor; bir taraftan da, köle efendisine bağlı olduğu için ona da mevlâ deniliyor. O bakımdan da köle mânasına geliyor.

“Şu şu şartlarla durumu şudur.” diye anlaşma yapılmış. Ondan sonra bir kimse kendisinin anlaşma yaptığı mevlâlarının, sahiplerinin, efendilerinin izni olmadan gidiyor, başka bir kavim ile onları dost edinip anlaşma yapıyor. Halbuki hukuki bakımdan statüsü ona bağlı. İşte böyle yapan kimse ahdini bozmuş, ahdine riayet etmemiş oluyor.

Ötekisi onu, ona göre bir şarta bağlamış. O zaman ortada hukuk diye bir şey kalmaz. Anlaşmalar çiğnenir, ahitlere riayet olunmazsa hukuk diye bir şey kalmaz. O zaman orman kanunu denilen durum olur; herkes ne yaparsa, ne alırsa, ne çalar çırparsa kârdır. Hiç kimse kimseye hakkını

vermez, cemiyetin nizamı olmaz. Halbuki İslâm intizam, temizlik, güzellik ve ahde vefa dinidir.

Namazda bile Peygamber Efendimiz, “Sen geri git, sen  ne gel.” diyerek safları düzeltmez miydi?

Neden? Şeklini düzeltirse insanın içine de tesir eder, i i de düzelir. “Namazınız, saflarınız eğri b  r  oldu mu, kalbiniz de eğri b  r  olur.” derdi.

Onun için Peygamber Efendimiz hakka, hukuka, imzaya, anlaşmaya verilen ehemmiyetten dolayı böyle buyurmuş. Ahdine vefa gösterecek, ba lı olduğu yere ba lılı ını devam ettirecek. İmzasını koyduğu şeyi  i nemeyecek. “şimdi artık sana ihtiyacım yok, ne istersem onu yaparım.” diye eski iyilikleri reddetmeyecek. Öyle olursa Allah-u Te    Hazretleri kabul etmez.

İslâm’da kölelik müessesesi var.

“—Nasıl olur? K leli i nasıl kabul eder?”

İslâm’da müslüman, k le olmuyor ama gayrimüslimle harp etti in zaman, istersen harpte öldürürsün, istersen esir edersin. O esir ama öldürülmemiş, hayatı ba ışlanmış bir insan oluyor. Çünkü o esirin aslında gücü yetseydi harpte bu müslümanı öldürecekti. Öyle değil mi? Normal olarak düşünürsek, müslümanı öldürmeye karşısına gelmiş de, müslüman onu kısıvrak yakalamış. İstese öldürür ama merhametinden hayatını ba ışlıyor, esir oluyor. Esirlik bu, yoksa müslümanın esir edilmesi yok. şimdi esirli in aleyhinde konuşan insanlar var.

Çok acıklı edebiyatlarla konuşuyorlar, “Esirlik olur mu?” filan diye. Pekiyi olmazdı da, niye bütün Afrika’nın ahâlilerini, köylerini basıp basıp da aldınız götürdünüz kendi memleketlerinizde esir yaptınız? Soruyoruz! Dünyanın en medenî ülkeleri; Avrupa, Amerika! Niye o zenciler Afrika’dan oraya getirildi? Onlara köpek diye hitap ediyorlardı:

“—Köpek gel, köpek git, köpek bana su getir...”
Romalılarda ve sairede gördük, değil mi?

İslâm müslümanın köleliğini kabul etmiyor. Kendisinin canına kasd etmiş kimsenin lütuf olarak hayatını bağışlıyor, esir oluyor, çalışıyor. Artık o kadar da olacak değil mi yani? Normal...

Köle âzat etmek sevap, köleye yediğinden yedirmek, giydiğinden giydirmek sevap... Şu kefarette köle âzat etmek var, bu kefarette köle âzat etmek var. Müslümanlık yavaş yavaş köleleri hürriyetine kavuşturmaya müteveccih hukuk koymuş. O da güzel! Bak, ne kadar güzel, hepsi güzel!

Şimdi bu kadar güzellikler olup dururken, bir köleye diyorsun ki;

“—Anlaştım, tamam! Sen ticaretini yap, el sanatını kullan, para kazan, bedelini öde. Bu şartlarla şöylesin böylesin, sen benim mevlâmsın.”

Anlaşmalı ama anlaşmaya riayet etmiyor. Olmaz!

İslâm, hukuka, haklara ve anlaşmaya riayet dinidir. O senin hayatını, sonra da hürriyetini bağışladı ama şarta bağladı, sen dinlemiyorsun.

“—Şu kadar para verirsen, ben sana şu şeyi satarım.” dedin.

Parayı veriyor ama vermiyorsun meselâ, olmaz! Hukuk olmazsa cemiyet hayatı yıkılır. Hukuka, anlaşmaya, ahde riayet olacak. Ahitten insan mesuldür. Onun için bu hadîs-i şerîf böyle vârid olmuş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi ahbine sadıklardan eylesin...

b. Azadlı Köleyi Ayartmak

Bu hadîs-i şerîf de yine mevlâlık denilen meseleyle ilgili Buyurmuş ki Peygamber SAS Efendimiz:²

وَمَنْ تَوَلَّى مَوْلًى قَوْمٍ بَغَى رِ إِذْنِهِمْ، أَوْ آوَى مُحَدَّثًا
فَعَلَ بِهِ غَضَبُ اللَّهِ، وَلَا يَقْبَلُ مِنْهُ صَرْفًا، وَلَا عَدْلًا

(ابن جرير عن جابر)

(Men tevellâ mevlâ kavmin bi-gayri iznihim, ev âvâ muhdesen — veyahut muhdisen— fealeyhi gadabu’llâhi, ve lâ yakbelu minhu sarfen, ve lâ adlâ)

(Men tevellâ mevlâ kavmin) “Kim bir kavmin âzatlısını, anlaşmalısını, mevlâsını kendisine mevlâ edinir, dost edinirse, kendisine çekmeye çalışırsa; *(bi-gayri iznihim)* ötekilerin izni olmadan...”

²Taberî, *Tehzîbü'l-Âsar*, c.IV, s.328, no:1588; Câbir ibn-i Abdullah RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.327, no:29652; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.327, no:29652.

Dur bakalım, onun anlaşması var. Nikâhlı bir hatuna bir başkası nikâh teklif edebiliyor mu? O bir anlaşmayla bağlı, sen onun izni olmadan onunla nasıl bir anlaşma kurarsın? Bir kavmin mevlâsının, kavmin izni olmadan dost edinilmesi doğru bir şey olmuyor.

Kim böyle yaparsa... (*Ev âvâ muhdesen*) “Veyahut insan, bir kötülük yapmış, cinayet işlemiş, bir hadise meydana getirmiş suçlu, sabıkalı bir kimseyi barındırırsa...”

Öbür kabilede adam öldürmüş, bu tarafa kaçmış, sen onu koruyorsun. Suçlu, o adamcağızı boş yere öldürdü, muhakeme edilecek. Böyle barındırırsa... (*Fealeyhi gadabu’llâhi*) Allah’ın gazabı barındıran kimsenin üzerine olur.”

İzni olmadan öteki mevlâyı, âzatlıyı ayartan, onunla anlaşma yapmaya kalkan kimseye Allah’ın gazabı olur.

İslâm’da açıkgözlülük, başkasının anlaşmalı kölesini ayartmak, anlaşmaları hiçe saydırmak, suçluyu desteklemek yok. Her şey usulüyle olacak.

(*Lâ yakbelu minhu sarfen ve lâ adlâ*) “Allah onun sarfını, adlini kabul etmez.” Hakiki ibadetini, bedel olarak ödediğini, farzını nâfilesini kabul etmez, mânalarına geliyor.

Bu iki hadîs-i şerîften anladığımız; mevlâ olunca, anlaşmalı olunca, âzatlı olunca o hukuka riayet edilecek. Her hukuka, her anlaşmaya, her söze riayet edildiği gibi ona da riayet olunacak.

c. Beş Şeyi Yapan Kimse Cennete Gider

Bu hadîs-i şerîf, yapabilene müjdeli bir hadis. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:³

مَنْ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِخَمْسٍ، لَمْ يُصَدَّ وَجْهُهُ عَنْ
الْجَنَّةِ: النَّصْحُ لِلَّهِ، وَلِدِينِهِ، وَلِكِتَابِهِ، وَلِرَسُولِهِ،
وَلِجَمَاعَةِ الْمُسْلِمِينَ

(ابن النجار عن تميم الدارى)

RE. 415/5 (*Men câe yevme'l-kıyâmeti bi-hamsin, lem yusaddû vechuhû ani'l-cenneti: En-nushu li'llâhi ve li-dînihi –veyahut bi- hamsin'den geldiğine göre— en-nushi li'llâhi, ve li-dînihî, ve li-kitâbihî, ve li-rasûlihî, ve li-cemaati'l-müslimîn.*)

“Kıyamet gününde şu beş şeyi getiren...”

Ba ile *tadiye*, *b* harfiyle *müteaddi* olmuş. (*Men câe yevme'l- kıyâmeti bi-hamsin*) “Şu beş şeyle gelen...” mânasına geldiği gibi, “Kıyamet günü şu beş şeyi beraberinde getiren...” mânasına da gelir.

“Şu beş şeyi yapan kimsenin, (*lem yusadde vechuhû ani'l- cenneti*) cennetten yüzü döndürülmez.”

Cennete gider. Gidip dururken oradan yüzü çevrilmez. Kendisine, “Seni oraya sokmuyorum, sen bu tarafa gideceksin.” denmez, cennete girer.

Neymiş o sahibini cennete götürecek beş şey:

³ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.413, no:7202; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.216, no:21929.

1. (*En-nushi li'llâhi*) “Allah’a karşı samimi bir bağlılık.”

İçten, hulus-i kalb ile samimi bağlılık. Bir insanın Allah’a böyle bir bağlılığı varsa, o kimsenin yüzü cennetten döndürülmez, cennete girer.

Başka?

2. (*Ve li-dînihî*) “Dinine karşı samimi bağlılığı varsa.”

3. (*Ve li-kitâbihî*) “Allah’ın kitabına, Kur’an’a karşı samimi bağlılığı varsa...”

4. (*Ve li-rasûlihi*) “Allah’ın elçisine, Hz. Muhammed AS’a bağlılığı varsa.”

5. (*Ve li-cemaati'l-müslimîn*) “Müslümanlar topluluğuna karşı samimi bağlılığı varsa.”

Allah’a, dinine, kitabına, rasûlüne, cemaate olmak üzere beş bağlılığı, beş samimi irtibatı olan kimsenin yüzü cennetten döndürülmez.

Nusuh, açık kalplilik ve samimiyet demek. İnsan bir kimseyi kenara çekiyor:

“—Kardeşim ben senin şöyle halini gördüm, etme eyleme, bu iyi olmaz, bundan zarar görürsün.” diyor.

Buna da *nusuh* çünkü açık kalplilikle ona içinden geçenleri söylüyor ve iyiliğini istiyorsun. “İyiliğini istemek, açık kalplilikle, ihlâsla, samimiyetle bağlı olmak” demek.

Eğer bir insan, Allah’a hakikaten samimi olarak, içten bağlıysa, bu samimi bağlılık emrettiği şeyi yapmayı, yasak ettiği şeyi bırakmayı gerektirir. Allah ne buyurmuş:

“–İçki içme!”

“–Baş üstüne...”

Allah ne buyurmuş:

“–Faiz yeme!”

“–Baş üstüne...”

Allah ne demiş:

“–Zina etme!”

“–Baş üstüne...” Allah ne demiş:

“–Haram yeme!”

“–Baş üstüne...” diyecek, tutacak yani.

“–Namaz kılın, oruç tutun, hacca gidin!”
demiş, baş üstüne...

Emrettiğini yapacak, yasakladığından kaçacak.
Samimi bağlılık böyle olur, ötekisine lafta
bağlılık derler.

Ne tarafa gidiyor?

Nefsin peşinde, şeytanın yolunda gidiyor,
“Allah’a bağlıyım.” diyor. O yalan. Sevseydi
Allah’ın yolunda giderdi. Allah’ın yolunda giden
halinden belli olur.

Nereye gidiyorsun?

“–Küçük, avuç içi kadar mayo aldım. Kadınla
erkeğin beraber denize girdiği Florya’daki
filanca plaja gidiyorum.”

Ne?

“–İşte plaja gidiyorum.”

“—Sen nasıl gidersin ya?” Mesela, “Olur mu, bu sakalınla nasıl gidersin?” filan der insan.

Yani özü başka sözü başka olmayacak, samimi olacak.

İkincisi; (ve li-dînihi) “Dinine samimi bağlılığı olacak.”

İnsan, “Ben bu dine mensubum, ben bu dine yardım etmeliyim, ben bu dinin mensubu olduğuma göre, bu dinin ahkâmına uymalıyım.” diyecek.

(Ve li-kitâbihi) “Kur’ân-ı Kerîm’i sevecek.”

Nereden belli sevdiğin?

“—Çok seviyorum Kur’ân-ı Kerîm’i. Çok yaldızlı bir Kur’ân-ı Kerîm aldım; Almanya’da basılmış, 150 mark eder. Bir de hocam kutusu var, o da yaldızlı, kütüphanemin başköşesine koyuyorum.”

Başköşeye konmak ve ölümlere okunmak için inmedi ki... Dirilerin hayatı tanzim olsun diye geldi o! Sen onun içini oku, içindeki ahkâma uy.

Peygamber Efendimiz, “Çocuklarınızı üç esasa göre yetiştirin.” diyor. “Bir, benim muhabbetim üzerine. Çocuklarınız beni sevsin, bilsin, tanısin. İki, benim ehl-i beytime, varislerime, benim yolumun yolcularına, benim izimi takip edenlere sevgi. Üç, Kur’ân-ı Kerîm okumaya...”

Kur’an okumayı bilmez, Kur’ân-ı Kerîm neyin nesidir bilmez, içinde neler anlatılır bilmez, ahkâmı nedir, kıymeti nedir bilmez... Bilmez ama

Avrupa’da, Amerika’da okumuş, İngiliz’den, Amerikalı’dan, Fransız’dan farkı kalmamış.

Olmaz! Kitabına samimi bağlılık böyle olmaz. Samimi bağlıysan, aç da bir gör bakalım içinde ne var, güzelce bir oku. Hele sen güzel hafızların bantlarını dinliyor musun, aşk ile gözün yaşıyor mu? Kitabına bağlılık böyle olacak.

(*Ve li-rasûlihî*) “Rasûlullah’a bağlı olacak, sevecek.”

Sünnetini okuyacak, hayatını öğrenecek, her şeyini ezbere bilecek. “Böyle bir hal olmuştu da Efendimiz şöyle yapmıştı.” filan diye, her şeyinde Peygamber Efendimiz’i nümune alacak.

(*Ve li-cemaati’l-müslimîn*) “Bütün müslümanlara karşı iyi duygular besleyecek, içinde sevgi olacak.”

Şu kâfirlerden ibret almıyor musunuz?

Yunanistan’la aramızda münazaa var. Mâlum anlaşmaları çiğniyor; Limni adasını, 12 adayı silahlandırmaması lazım. İyi kötü bir anlaşma yapmış, imzalamışız. Anlaşma tenkit edilebilir ama silahlandırmaması lazım, silahlandırıyor. İsviçre oradan kilometrelerce uzakta, 26 bin kişilik ordusuyla:

“—Yunanistan’la Türkiye arasında harp çıkarsa Yunanistan’ı nasıl desteklerim?” diye tatbikat yapıyor.

“—Siyasî rezalet! Skandal!” diyor.

Skandal ne demek, rezalet demek... Siyasî rezalet ama, o rezalete filan bakmıyor, “Eğer Türkiye Yunanistan’la bir harbe girerse ben Yunanistan’ı nasıl desteklerim?” diye şimdiden tedbirini alıyor.

Müslümanlar, aklınızı başınıza toplayın! Şimdiden tedbirini alıyor, bunun çok derin bir mânası var. Bu sözün, bu fiilin, bu düşüncenin arkasında çok şey var. Yarın öbür gün kışkırtacak kışkırtacak kışkırtacak, saldırtacak demek. Hazırlanmamız lazım! Milletçe kenetlenerek hazırlanmamız lazım. Her çeşit hazırlanmamız, yedek gıdamızı bile koymamız lazım.

Adam tatbikat yaptırıyor. İsviçre nerede, Yunanistan nerede... Teferruatına bakmadım ama, çünkü gazetelerde göz ucuyla okudum.

Onların Yunanistan’la ne ilgisi var? Yunanistan’ı kendisine yakın, bizi de düşman hissediyor.

Biz 50-60 senedir Batı’ya bağrımızı açmadık mı? Onların bağı yanık âşıklısı değil miyiz? Ne derlerse yapmıyor muyuz? İsviçre’nin kanununu aldık, medenî kanunumuz İsviçre medenî kanunu... Kıyafetlerimizi beğenmiyorlardı kıyafetlerimizi benzettik, harflerimizi değiştirdik... Her türlü şeyi yaptık. Niye razı olmuyorlar hâlâ bizden?

Ne yapsan razı olmazlar aziz kardeşim. Kur’ân-ı Kerîm bize bildirmiş:

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ

مِلَّتَهُمْ

(البقرة: ۱۲۰)

(*Ve len terdà anke'l-yehûdü ve le'n-nasàrà hattâ tettebia milletehüm*) “Yahudiler ve Hristiyanlar, sen onlara tâbi olmadıkça, ağzınla kuş tutsan razı olmazlar.” (Bakara, 2/120)

Senin kıtır kıtır kesildiğini görse, bir şey demez. Ötekisine yan baksan, “Niye yan bakıyorsun?” der. Adalet madalet yok! İtalya Libya’ya saldırmış, yüzde ellisini kesmiş; Fransa Cezayir’e saldırmış, yüzde otuz üçünü kesmiş. Medenî... Amerika, İngiltere, Hollanda Afrika’ya saldırmış, ahâlisini almış, esir etmiş. İşin edebiyatına gelince medeniyet, insaniyet, insan hakları ve saire filan, ama işe bak.

Onlardan ibret almıyor musun?

O ona yarsıyıp da onu kolluyorsa... Ta İsviçre’den, “Acaba bir harp olursa ben Yunanlı kardeşimi nasıl kollarım?” derse... Senin müslüman cemaate bir sevgi, bir bağlılık düşünmen;

“—Afganistan’daki zavallılar bu soğuk havalarda, karda, buzda kendi memleketlerini istila etmiş adamlarla ne yapıyorlar?” diye düşünmen hakkın değil mi?

“—Benim Iraklı, İranlı kardeşlerimin akılları ne zaman başına gelecek?” diye düşünmek olmaz mı?

Ne zaman aklı başına gelecek?

Bizim dostumuz kim?

Yarın Yunanlıyla bir harp patlarsa ne olacak?

Fransa’ya gideceğiz, “Harpediyoruz, biraz para lazım, biraz da silah ver.” diyeceğiz. Verecek mi?

“—Vermez!”

Yap silahını o zaman. Şimdiden silahını yap!

“—Efendim, işte teknoloji bilmem ne...”

Kur teknolojinizi! Kuru ekmek yemeye razıyız. Yarın, öbür gün düşman istila etse daha mı iyi olur?

“—Fransızlar’ın uçakları çok ileri; miraj uçakları bir saldırdı mı şöyle yapıyor, böyle yapıyor.”

Daha güzelini yap!

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

(الأنفال: ٦٠)

(*Ve eiddû lehüm mesteta’tüm min kuvveh*)

“Gücünüz yettiğinde onları, sizin ve Allah’ın düşmanı olan o insafsızları, zalimleri, kâfirleri korkutacak güç kuvvet hazırlayın!” (Enfal, 8/60) diyor.

Biz şimdi bir otomobil yapmak istesek yapamaz mıyız? Ne diye ithaldi, şuydu buydu filan diye uğraşıyoruz. Yapalım. Adam yarın- öbür gün vermeyiverir. Tedbirimizi alalım, çalışalım, birbirimizi sevelim, sımsıkı birbirimize sarılsak, bağlanalım. Her şey lazım!

Müslümanın derdi çoktur. Hocaya bak, kürsüden neler söylüyor diyeceksiniz. Müslümanın derdi çoktur.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

⁴ Ebû Nuaym, *Hilyetü’l-Evliyâ*, c.III, s.52; Zehebî, *Mîzânü’l-İ’tidal*, c.IV, s.418, İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *el-Hemmü ve’l-Hüzn*, c.I, s.75, no:109; Mizzî, *Tehzîbü’l-Kemâl*, c.VI, s.316, no:1272; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.I, s.359, no:1449, Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

أَعْظَمُ النَّاسِ هَمًّا الْمُؤْمِنُ الَّذِي يَهْتَمُّ بِأَمْرِ دُنْيَاهُ وَأَخْرَتِهِ

(حل. ابن ابى الدنيا عن أنس)

(A'zamu'n-nâsi hemmen el-mü'minü)
“İnsanların dert bakımından en çok dertlisi müslümandır. (Ellezî yehtemmü bi-emri dünyâhu ve âhiretihi) Çünkü o hem dünya için hem ahiret endişelenir.”

Neden? Hem dünya, hem âhiret lazım! Öteki kâfir sadece dünyayı düşünüyor. Ben hem dünyayı hem âhireti düşüneceğim; iki kat, katmerli benim işim. Ben onun için dertliyim.

Sonra öteki müslümancıklara acıyorum, her insana acıyorum. Dünyanın neresinde olursa, bir müslüman bir gadre uğradı ve boynu büküldü mü yüreğim sızlıyor. Afrika'da, Amerika'da, dünyanın neresinde olursa olsun. Zalimlerin insanları birbirlerine kırdırmasına içim razı gelmiyor.

Ey müslümanlar! Onlar birbirleriyle yardımlaşırlar da siz niye birbirinizle çekişirsiniz?

Para ver, yok; çalış, yok; oku, yok; öğren, yok; dinimiz emretmiş, malınla canınla cihad et, yok...

Bileziğini satıyor, televizyon alıyor; sabahtan akşama televizyonun başında ömür çürütüyor. Senin yapacak çok işin var, sen eğlenceyle vakit geçirecek durumda değilsin. Yarın yumurta kapıya geldiği zaman ne yapacaksın?

Yunanlı řu kadar nüfuslu, yani elimizin tersiyle şey yapsak işi bitecek ama, çatıyor, “Ben Türkiye’yle çarpışabilirim.” filan diyor. İşte NATO’dayız, ittifaktayız ama yine oyunlar ediyor. Demek ki milletçe bir ve beraber olacağız.

Hazır ol cenge, eğer ister isen sulh u salah.

Sen kuvvetli oldun mu, o zaman herkes “Ağam, paşam!” demeye başlar. Müslümanlar zayıf. Dedelerimiz camiler yapmış, bir badanasını yaptıracacağız; üç hafta oldu, iskelesi duruyor.

On kişi çalıştırırız, biter...

“—Biter ama hocam, para lazım, şunu lazım, bunu lazım.” Olmuyor! Bu camiler yapılmasaydı biz burada toplanamazdık.

Onun için İskender Paşa’ya dua ediyorum. Açıkta mı sohbet yapacağız? Kışın soğuk diye kimse gelmez, herkes kaloriferli dairesinde oturur. Gelip ne yapacak... İyi ki yapmışlar koca koca camileri. Kesme taşlardan yapmışlar, ahşap olsaydı üç yüz - beş yüz yılda çürürdü. Allah razı olsun.

Müslüman müslümanın derdiyle dertlenecek. Böyle olmamız lazım! Allah’a samimi bağlanacağız. Dinine içimiz sımsıkı, sıcak duygular duyacak; kitabına candan bağlanacağız, öpeceğiz, başımıza koyacağız ve ona göre hayatımızı tanzim edeceğiz.

Rasûlullah deyince yüreğimiz ağzımıza gelecek, Rasûlullah dendi diye bir hoş olacağız. Müslümanların cemaatine karşı, hepsine karşı böyle olacağız.

“—Hocam! Müslümanlar tahsilsiz, fakir fukarâ...”

Sen biliyor musun ki rızkını, nusret-i ilâhiyeyi onların hürmetine alıyorsun. Senin beğenmediğin, o çuvalın içindeki fukarâcık, Allah diyor boynunu büküyor, Allah onun hürmetine acıyor.

Hadîs-i şerifte buyruluyor ki:⁵

إِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعْفَائِكُمْ

(ت.د.د. حم. عن أبي الدرداء)

(*Innemâ turzakûne ve tûnsarûne bi-duafâiküm.*)
[Sizin rızıklanmanız ve zafer kazanmanız zayıflarınız sebebiyledir.]

Zayıflarınız hürmetine, boynu bükükler hürmetine rızıklandırılıyorsunuz, başka bir sebepten değil...

“—Hocam o hiçbir işe yaramaz, sakat bir adam; kenarda oturmuş, Allah der.”

İşte sen, onun Allah demesi hürmetine burada yaşıyorsun. Her şeyi Allah vermiyor mu?

Peygamber Efendimiz hadîs-i şerifte böyle buyurmuş:

⁵ Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, *Sünen*, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.157, no:2641; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.345, no:6181; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.I, s.119, no:181; RE. 8/8

(İnnemâ) “Ancak ve ancak, (tünsarûne) yardım görürsünüz, nusret-i ilâhiyeye mazhar olursunuz; (ve turzakûn) ve rızıklandırılırsınız; (bi-duafâiküm) zayıflarınızın duaları berakâtıyla...”

Hastadır, zayıftır, yoksuldu, boynu büküktür, felâketlere uğramıştır, Mevlâm’dan geldi diye sabreder. Derbeder gibi görünür ama gönlü zengindir, hoştur, Allah’ın sevdiği bir kuldur. Allah-u Teâlâ Hazretleri onun duası hürmetine tutar. Yoksa, senin okoca göbekli, vurdumduymaz, namaz kılmaz, ibadet yapmaz, günahların her çeşidine koşan adamların mevkiine, makamına mı bakıyor Allah-u Teâlâ Hazretleri?

Allah-u Teâlâ Hazretleri şekle, surete, mevkiye, makama bakmaz; gönle, niyete bakar.

d. Üç Şey Kimde Yoksa O Cennete Girer

Diğer hadîs-i şerîf Sevban RA’dan. Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:⁶

مَنْ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَرِيئًا مِنْ ثَلَاثٍ، دَخَلَ الْجَنَّةَ:

الْكِبَرُ، وَالْغُلُولُ، وَالِدَيْنِ

(حب . عن ثوبان)

RE. 415/7 (Men câe yevme’l-kıyâmeti berîen min selâsin, dehale’l-cenneh: El-kibru, ve’l-gulûlü, ve’d-deyn.)

⁶ İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.427, no:198; Sevban RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.XV, s.848, no:43369; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.216, no:21930.

(Men câe yevme'l-kıyâmeti berîen min selâsin)
“Üç şeyden berî olarak kıyamet gününe gelen kimseye ne var? (Dehale'l-cenneh.) O kimse cennete girer.” Üç şeyden berîyse, üzerinde o üç şey yoksa, o kimse cennete girer.

Dur bakalım bizde var mı yok mu?

Birincisi, (el-kibr) “Kibir varsa cennete girmeyecek, kibir yoksa cennete girecek.”

Kibir var mı sende? Ölç, biç; kibirli misin, değil misin, ona göre kendin kararını ver. Varsa, o zaman kendini ondan kurtarmaya gayret et!

İkincisi, (ve'l-gulul) *Gulül*, ganimet malından taksim edilmeden evvel hıyanetle mal almak, çalmak demek. Burada umumi mânasıyla, hıyanet, haksız kazanç mânasına gelebilir.

Bir insan eğer kibirli değilse, bir de kazancı haksız almamışsa, çalmamışsa...

Harp edince mal ortaya konulacak, gazilerin arasında şeriatin gösterdiği tarzda taksim edilecek.

“—Efendim, ben bir tane ayakkabı bağcığını beğendim. Onu taksimden evvel alıverdim, bir ayakkabı bağı.”

Yok! Öyle bile olsa cehennemden bir bağ almış oluyor. Cehennemde ateşten bir bağ almış oluyor. Taksim edilmeden alamaz. Diğer şeyler de öyledir. Kul hakkı çok önemlidir. Miras, alış veriş, almalar, vermeler önemlidir. İnsan hakkı olmayan şeye elini uzatmamalı, hakkı olan helâl şeyi almalı. Bize helâl yeter. Allah bizi helâllerıyla doyurur, yaşatır, gezdirir, yükseltir;

her şeyimize ereriz. Helâl bize yeter! Allah bizi haramlarına muhtaç etmesin, haramlarına döndürtmesin.

İnsan tamah ediyor. Bir şehirde bir hacı teyze dedi ki;

“—Bilmem a evladım. Param var, faiz alıyorum; ne yapayım?”

Dışarıda sonradan öğrendim ki oturduğu ev kendisininmiş, alt kat zaten kiracısının... Biz kiracının evinde oturuyorduk, yandaki iki katlı ev de yine onunmuş.

“—Hacı teyze! Bu üç-dört tane daire zaten sana bir gelir temin eder. Sen öteki şeye ne diye bakıyorsun?”

Helâlleri yeter insana, ama insanoğlu anlayamıyor.

“—El-hamdü lillâh bu kadar kira alıyorum, yeter bana...” dese, ötekisine elini uzatmasa; kurtulacak.

Üçüncüsü nedir? (*Ed-deyn*) “Borç.”

Borçlu olmak da fenadır. İnsanın başı sıkışır, kullara borçlanabilir. Ama onu kısa zamanda ödeyecek, ödemek arzusunda olacak. Kim ödeme arzusunda olur da, çırpınır ama denkleştiremezse, affolabilir.

Ama, “Ben bunun nasıl olsa bir çaresini bulurum, üstüne yatarım. O herife bu borcun parasını vermem!” diye o niyetle alırsa; yandı, o çok büyük günah... Bunun hakkında çok hadîs-i

şerîf vardır; insanın namazları, ibadetleri kabul olmaz, öyle bir borçla gelen kimse cennete giremez. Onun için insan borç almamaya çalışacak, mümkün olduğu kadar aldığı borcu ödemeye halis niyetle gayret edecek.

Bu devirde adam geliyor, senetle mal alıyor. Dokuz ay, on ay, on iki ay vadeli; üç aydan sonra başlamak üzere. Daha alırken niyeti:

“—Ben bu senetleri ödemem. Bu adam beni mahkemeye verir.

Ondan sonra ‘Pekiye ödeyeceğim!’ derim. Yeniden vade senetleri yapılır. Sonra şöyle yaparım, böyle yaparım...”

Veyahut ne kadar olursa, parasına hayır demiyor, “Sen bana ver malı, ver malı...” diyor, alıyor. Dükkâna gidiyor, dolduruyor. Ondan sonra iflas etmiş gibi yapıyor, malları başkasına geçiriyor.

“—Dükkânı kapattım, iflas ettim. Canımı mı alacaksın, ne olacak?” diyor, elini açıyor.

Haydi bakalım! Karısının veya başkasının üstüne geçirmiş, elinde bir şey bulamıyor, mal sahibi kıvranıp duruyor. “Üç sene oldu. O zaman bir takımı 20 bin liraya almıştı, şimdi çıktı 120 bin lira oldu. 20 bin lirayı şimdi verse ne işe yarayacak?” diyor, yüreği yanıyor, ah edip duruyor.

Ödemeye niyeti yok, öyle alıyor.

Şimdi ticaret bu esasa dönmüş. Yani insanlarda din, iman, Allah korkusu kalmayınca... Eskiler ölürdü, kalırdı, “Aman şu borcumu ödeyeyim de namazlarım kabul olsun. Aman ölürsem borçlu gitmeyeyim.” diye çırpınırdı.

Peygamber Efendimiz ölümde ilk önce:

“—Bunda kimin alacağı var?” diye sorardı.

Maldan önce borçları ödenir. Bütün borçları ödenecek, miras

ondan sonra paylaşılacak. Borçlar ödenmeden bir şey yok. Eğer ödeyecek parası çıkmazsa, Peygamber Efendimiz:

“—Kim bunun borcunu ödeyiverir?” derdi.

Kimse çıkmazsa, Peygamber Efendimiz kendisi ödeyiverirdi. Herkesin mevlâsı, sahibi, efendisi ya Peygamber Efendimiz... Onun için, “Mevlâsı olmayanın mevlâsı benim.” diye söylemiş zaten. “Anlaşmalısı olmayanın ben kefilim, ben bakacağım ona, velîsi benim.” diye öyle yapardı.

Onun için borç mühimdir, mümkün mertebe borç almayın.

Borç vermek, borcu uzatmak sevaptır. Her uzatılan gün için, insan sadaka vermiş gibi olur. Mümkünse verirsin, iyi niyetliyse. Ama gözünü de aç ki, müslümanların bu durumundan faydalanarak edepsizlikle onu dolandırmak isteyen bir kimse seni aldatmasın, ona da dikkat et.

Maalesef dinî terbiye eksik olunca kötülük artıyor. Eskiden bizim cemiyetimizde haram, helâl fikri vardı ve halk, “Helâl iyidir haram kötüdür.” diye biliyordu, harama elini uzatmıyordu. Komşunun tarlasından bir şey almıyor, izni olmadan bahçesinden geçmiyordu.

Mesela, bir genç ırmağın kenarında ders çalışıyormuş. İrmakta, suyun üstünde giden bir elma görmüş, uzanmış almış, bir ısırılmış:

“—Ben bu elmayı nasıl ısıtırım. Hay Allah yanlış bir iş yaptım. Dur, sahibini bulayım da helalleşeyim. Bu elma bu ırmağa nereden düşmüş olabilir?” diye ırmak boyunca yukarıya doğru gitmiş, gitmiş, gitmiş. Elma bahçesini bulmuş. Sahibine:

“—Efendim ben senin hakkını yedim, beni affeyle.” demiş.

“—Nasıl oldu?”

“—Kitap açtım, tam çayırda okurken, suyun üstünde bir elma gördüm. Beğendim, bir ısırdım, sonra aklıma geldi, yürüdüm, geldim. Senin bahçenden düşmüş galiba bu elma, beni affet, hakkını bağışla.”

Bakıyor ki pırlanta gibi bir insan karşısındaki, çok iyi niyetli... “Hakkını helal et!” deyince;

“—Etmem! Şartım var.” diyor.

“—Her şartınıza razıyım.” diyor, boynunu büküyor, hakkı kıyamete bırakmak istemiyor.

Bahçe sahibi diyor ki:

“—Benim kör, topal, kötürüm, sakat, eksikli bir kızım var. Onu bu kusurundan dolayı kimse almadı. Sen alırsan, gönlünü hoş edersen, nikâhlarsan, o zaman seni affederim.”

“—Eh, peki olsun.” diyor.

Düğün günü bir de bakıyor ki, karşısına dünya güzeli bir kız çıkıyor. Bu sefer yine dönüyor, kayınpederine diyor ki;

“—Senin söylediğin gibi olmadı, bir güzel kız geldi karşıma.

Halbuki sen kötürüm, kör, çolak demiştin...”

“—Evladım, o senin helâlin, Allah mes’ud etsin. Ben kör dedim, nâmahreme bakmadığı için. Çolak dedim, elini harama uzatmadı hiç, bu çocuğu böyle terbiye ettim ben. Kötürüm dedim, ayağıyla yasak yerlere gitmedi. Bu benim has kızımdır, seni sevdiğimden veriyorum.” diyor.

Böyle olunca bereket olmuş, hayır olmuş.

Şimdi bu iman sistemi bozuldu. Çektik aldık...

“—Babana bile itimad etmeyeceksin. Babana bile fatura çıkartacaksın. Hiç kimseye güvenme. Para para para, ne varsa paradır...” filan, böyle bir felsefe geldi.

Batı’nın felsefesi, materyalist felsefe geldi. Biz ruhçu felsefeye sahip mü’min insanlardık, Batı’dan bize kasırga gibi bir felsefe geldi. Bizimkiler de:

“—Doğru be! Hakikaten ben ne diye sadaka, zekât vereyim, ne diye hayır yapayım. Kendim kazanırım, kendim zevkime bakarım. Bu dünyaya insan bir defa gelir, vur patlasın çal oynasın. Biraz da başkası üzülsün. Ben onun parasını alayım da o kıvransın! Herkes bana edeceğine, ben başkasına edeyim.” filan diye çarpık fikirler geldi, yerleşti.

Bununla mücadele etmek lazım! Kim mücadele edecek?

Din iman vereceksin, edep ahlâk, haram helal öğreteceksin; öyle olur.

“—Ama biz onları bozduk hocam. Onlar o işe mi yarardı?”

O işe yarardı ya... O işe yarardı. Sen şimdi bu 45 milyon insanı sakatladın. Kalbi sakat, hasta... Haydi bakalım, buyur, tedavi et!

Hangi ilaç fabrikasından, nasıl ilaç yapacaksan yap bakalım. Kimsenin haram helal korkusu yok.

“—Ver bakalım 50 milyon rüşvet, şu işi öyle yapalım. Ver bakalım şu kadar, o işi yaparım.”

Rüşvetsiz iş yürümüyor. Meselâ adam:

“—Ne yapalım memur maaşı az. Bizim evimizde de çoluk çocuk var; vereceksin... Bu kadar mülk alıyorsun, elbet bu kadar rüşvet vereceksin.” diyor.

Karşılaşıyoruz, herkes karşılaşıyor, biliyoruz.

Neden? İman gitti, zedelendi. İman görünmeyen bir şey olduğu için onun zedelenmesinden ne zararlar geleceğini zedeleyenler bilemediler.

“—Batı güzelmiş. Bak, ileri gidiyorlar, havalarda uçuyorlar.

Tamam, biz de onların her şeyini benimseyelim.” dediler.

Batı havaya uçarken edepsizliğinden, ahlâksızlığından uçmadı ki başka şeyden uçtu, onu araştırıp bulsana.

Adamın birisi leyleği yakalamış, bacakları uzun diye kesmiş, kanatları büyük diye kesmiş, gagası uzun diye kesmiş. “Hah, şimdi kuşa benzedin.” demiş. Hayvancağız elinden kurtulmuş, çırpına çırpına gidiyor;

“—Sen yere kon da, o zaman görürsün başına geleni.” Ayakları yok ki hayvan yere nasıl konacak, can havliyle uçu.

İşte kuşa döndük. Bir yere inersek o zaman anlayacağız.

Başladık yavaş yavaş inmeye de, nasıl tamir edeceğiz?

Çok zor! Söğüt ağacı değil ki bu cemiyetin ahlâkı. Ağacı bir mevsimde budarsın, ondan sonra büyür daha iyi olur. Söğüt ağacını kesersen, dalları fışkırır, daha iyi olur, kökü kuvvetli diye... Sen kökünü de tahrip ettin.

Bizim Nurettin Topçu Balıkesir’de görmüş. Kenara güzel fidan dikilmiş, yolun kenarı ağaçlandırılmış. Köylü, çat diye kırmış eşeğine değnek yapmış. Yetişmiş arkasından:

“—Bu yaptığından utanmıyor musun? Yolun kenarı ağaçlandırılmış, ne güzel fidan dikilmiş. Allah’tan korkmaz mısın, peygamberden utanmaz mısın?” demiş.

Köylü ya, imanına hitap etmek istiyor.

“—Geç beyim geç. Biz onların boş olduğunu öğrendik.” demiş.

Çocuğa, “Haydi bakalım, Allah’tan şeker iste. Bak bir de benden iste. Ben isteyince veriyorum, O vermiyor demek ki yok.” diye terbiye verirsen olmaz. Bu milletin imanıyla, vicdanıyla uğraşılsa olmaz.

Bu yapıldı, isteyerek istemeyerek... Kim yaptı, öldü gitti... Allah hepsinin hesabını biliyor. Tabii

kurtarmaya çalışanlar, düzeltmeye çalışanlar, bozmaya çalışanlar oldu. Ama fiilen durumumuz bu.

Şimdi ne yapacağız biz?

“—Olan olmuş hocam! Yangın yanmış, olan olmuş.”

Biz şimdi düzeltmeye çalışacağız. Kendimiz düzeleceğiz, evlatlarımızı düzelteceğiz, dinimizin kadrini kıymetini bileceğiz. Hadislere, âyetlere sarılacağız. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin dinine yardımcı olacağız. Para istendiği zaman para vereceğiz. Mâlî destek, maddî destek istendiği zaman maddî destek...

“—Çalış, haydi bakalım. Şurada harç kar, şurada duvar ör. Haydi bakalım, burayı ağaçlandır. Şurayı temizle, şu şöyle olsun bu böyle olsun.”

Toparlamak için bedenen, mâlen, fikren, aklen dinimize hizmet edeceğiz. Ne yapalım, yangın geldi geçti...

İkinci Cihan Harbi’nde ne oldu biliyor musunuz? Almanların ülkelerine yüz binlerce ton bomba yağdı. Şehirleri hallaç pamuğu gibi atıldı. Belki resimlerini, filmlerini görmüşsünüzdür. Hallaç pamuğu gibi Almanya baştan aşağı atıldı. Gidin bir görün şimdi. Her taraf asfalt, her taraf muntazam... Yemyeşil çimenler, ormanlar; yeniden yaptılar... Ne yapalım, bombalandı diye oturup ağlamakta fayda yok ki. Allah iki eli bir baş için yaratmış, gayret, haydi bakalım!

Yangın oldu geçti ne yapalım... Geçen gün eskiciler çarşısı yandı, bilmem kaç milyar ziyan... E ne yapalım? Gökten ne yağdı da, yer kabul etmedi. Oldu, yeniden çalışırız. İki el bir baş içindir. Haydi bakalım, başını kurtarmak için çalış.

Çalışacağız. Kendimizi salıverirsek dibe batırız. Yüzeceğiz, çabalayacağız ki sahil-i selâmete çıkalım. Gayretli olacağız. Müslümanlık bu... Müslümanlık sadece Ramazan'da değil, sadece hacca gitmekte değil. Müslümanlık, her şeyiyle insanlara faydalı olmakta...

Peygamber SAS Efendimiz:⁷

خَيْرُ النَّاسِ، أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ

(القضاعي عن جابر)

(*Hayru'n-nâs, enfauhüm li'n-nâs*) “İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olandır.” buyurmuş.

Hepimiz faydalı olacağız. Çocuğumuza, ailemize, sülâlemize, torunlarımıza, çevremize, camimize, cemaatimize, mahallemize...

Bizim mahalleye girdin mi;

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.58, no:5787; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.108, no:129 ve c.II, s.223, no:1234; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.79, no:630; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.VIII, s.404; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.240, no:679, 772; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXII, s.110, no:24435; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.234, no:1254, 2698.

“—Ooo! Buranın iklimi başka yahu... Sokaklar da tertemiz. Allah Allah! Köşeye ne güzel çeşme yapmışlar. Allah Allah! Ne kadar tatlı... Şu evlere bak, fakir evleri ama dış tarafları bembeyaz boyanmış. Tertemiz mâşallah, hiç çöp yok, hiç dışarıya çirkef sular akıyor...” denmeli.

“—Hocam! Sen rüya mı görüyorsun? Mikrofonun karşısında uyuyorsun galiba. Kalk bakalım. Türkiye’nin neresinde böyle bir mahalle var?”

Yok! Hayal ediyorum, tahayyül ediyorum. Ama Türkiye’nin yüzde doksan dokuzu güya müslüman. Böyle olacak işte. Hiçbir şey olmazsa, kerpiçten evinin dışını bembeyaz yapacak. Müslüman pırıl pırıl olacak. Çalışacak, çabalayacak, “Dur bakalım, şu toprağı biraz ekeyim, biçeyim.” diyecek. “Benim sadık yarım kara topraktır. Mevlâ, ne ekersem veriyor.” diyecek.

Bir fidan ekiyorsun, ondan sonra bir ağaç çıkıyor, küfelerle meyvesini taşımaya zorluk çekiyorsun, ıhlaya ıhlaya taşıyamıyorsun. Çalışana veriyor Mevlâ, çalışacağız.

Olan olmuş. Biz şimdi bize gelene bakalım. Bizim omuzumuza hangi yük geliyor, biz ona bakalım! Dedelerimiz, iyi çalışanlar hesaplarını güzel verecekler, gittiler. Kötü çalışanlar da, “Tüh! Haksızlık etmişim, keşke yapmasaymışım.” diyecek, nedamet duyacak, o da gitti.

Biz, bize bakalım, biz ne yapıyoruz? Sen dinine şimdiye kadar ne yaptın, söyle bakalım. 52 yaşına geldin, dinine şimdiye kadar ne yaptın?

Dinî bakımdan kendine hayrın ne oldu? Ailene, çocuklarına, cemaatine, cemiyetine hayrın ne oldu?

Çalışacağız, ne yapalım... Bu paraları neden kazanıyoruz? İstif mi edeceğiz, Firavunlar gibi mezara mı sokacağız? Firavun'un odasının yanında altınlar, gümüşler, eşyası, altın leğenler, ibrikler bulunur. Firavun huyu o... Biz hayır yapacağız. Âhirete hayrımızı şimdiden göndereceğiz, çalışacağız çabalayacağız.

e. Peygamber SAS Efendimiz'i Ziyaret

Peygamber SAS Efendimiz'i ziyaret etmekle ilgili bir hadîs-i şerîf... Hz. Ömer'in oğlu Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet edilmiş. Her ikisinden de, babasından da kendisinden de Allah razı olsun, şefaathlerine erdirdin... Buyurmuş ki Peygamber Efendimiz:⁸

مَنْ جَاءَنِي زَائِرًا، لَا يَ عِلْمُ هُ حَاجَةً إِلَّا زِيَارَتِي،
كَانَ حَقًّا عَلَيَّ أَنْ أَكُونَ لَهُ شَفِيعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(طب. عن ابن عمر)

(Men câenî zâiren, lâ ya'lemuhû hâceten illâ ziyâretî, kâne hakkân aleyye en ekûne lehû şefîan yevme'l-kıyâmeti.)

⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.291, no:13149; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Muhammed), c.III, s.448, no:947; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.666, no:5842; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.256, no:34928; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.216, no:21932.

(*Men câenî zâiren*) “Kim bana gelirse, beni ziyaret kasdıyla, ziyaret isteyerek gelirse... (*Lâ ya’lemuhû hâceten*) Bu gelişi bir ihtiyacı karşılamak olarak görmeden...”

“—Gideyim ticaret yapayım, oraları bir görmüş olayım. Haccedersem, ziyaret edersem, gelişte gidişte şu kadar menfaat var.” filan diye bir ihtiyaç olarak değil, böyle gelmiyor.

(*İllâ ziyâretî*) “Ancak, benim ziyaretimi (yâni Peygamber Efendimiz’in ziyaretini) murad ederek gelirse; (*kâne hakkan aleyye en ekûne lehû şefân yevme’l-kıyâmeh*) kıyamet günü benim ona şefî olmam hak olur. Ben, dünyevî bir menfaat bahis konusu olmadan, beni ziyaret eden kimseye şefaathçi olurum.” demek.

“Kabir ziyareti olmaz.” diyen bazı müslümanlara, bu hadîs-i şerîf de bir delildir. Peygamber Efendimiz, kendi kabrini ziyaret etmek hakkında böyle buyurmuş.

“—Efendim! Olmaz, şirk olur.”

Şirk olmaz. Peygamber Efendimiz Allah’ın elçisi diye sevgimizden gidiyoruz. Biz, Allah’ın varlığına, birliğine bir gölge düşürmüyoruz. Peygamber Efendimiz ziyareti istemiş.

f. İlim Öğrenirken Ölen Kimsenin Derecesi

Bu hadis, ilim öğrenmekle ilgili çok tatlı, müjdeli bir hadîs-i şerîftir ki zevkle dinleyin!

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

مَنْ جَاءَهُ الْمَوْتُ، وَهُوَ يَطْلُبُ أَلْ عِلْمَ يُحْيِي بِهِ
الْإِسْلَامَ، لَمْ يَكُنْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ إِلَّا دَرَجَةٌ
وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ

(كر. والدارمی عن الحسن مرسلًا)

RE. 415/9 (*Men câehü'l-mevte, ve hüve yatlubü'l-ilme yuhyiye bihi'l-islâme, lem yekün beynehû ve beyne'l-enbiyâi illâ dereceten vâhideten fi'l-cenneh*)

(*Men câehü'l-mevte*) “Her kime ki ölüm gelir.” Nasıl bir halde gelir? (*Ve hüve yatlubü'l-ilme*) “O ilim peşindeyken, ilim öğrenmek isteyinceyken...” İlim talebesiyken, talebindeyken ölüm onu yakalar, yani o yoldayken ölüverir.

Niye ilim öğrenmek istedi? (*Yuhyî bihi'l-islâm*)
“Onunla İslâm’ı ihyâ etmek istedi.”

ir insan; “İlim öğreneyim; Allah’ın âyetlerini, ahkâmını, hadisleri öğreneyim, İslâm yükselsin, üslûmanlık yayılsın, kuvvetlensin, güçlensin. Adam ta İsviçre’den hem Yunanlılar’a

destek için manevra yapıyor hem de benim dinimi bozmak için buraya Hıristiyanlık propaganda broşürü gönderiyor. O öyle yaparken ben durur muyum, ben de İslâm’ı yaymak için çalışayım.” derse, Allah’ın dinini ihyâ etmek için... Demek ki İslâm ilimle ve çalışarak ihyâ oluyor.

Ne olur? (*Lem yekün beynehû ve beyne'l-enbiyâi illâ dereceten vâhideten fi'l-cenneti*)

“Cennette peygamberlerle onun arasında ancak bir derece fark olur.” Yâni, derecesi o kadar yüksek olur ki, peygamberlerin derecesine yaklaşıır.

Tabii onlar peygamber... Peygamber olmayanların o dereceye çıkması mümkün değil. Hemen onun altındaki derece bunların olur. İslâm dinini ihyâ etmek için ilim öğreniyor.

Demek ki ölüm vakti yaklaşmış, yaşlanmış bile olsa... Bak, bu ne büyük bir müjde! Biz deriz ki;

“—Çocuklar ilim öğrensin. Mektebe verdik, öğreniyor. Bizden geçti artık...”

Değil! Sen ilim yolunda ol, İslâm’ı ihyâ etmeye gayret et, ilim öğrenmeye niyet et. O yolda ölürsen, peygamberlik derecesiyle aranda bir derece fark oluyor. Cennette çok yüksek mertebeye eriyorsun.

Onun için, eskiden bir yaşlı kâmil zât, yani âriflerden, bir cemaatten bir kimse, Hocaefendi’nin birine gelmiş demiş ki:

“—Hocam! Bana Kur’ân-ı Kerîm öğret! Mahâric-i hurûfu, tecvidi, güzelce Kur’an okumayı öğret!”

Yanındaki, cemaatten samimi bir kimse şaka yapmış;

“—Yahu hacı amca! Bundan sonra tecvitle Kur’ân-ı Kerîm’i öğrensen ne olacak, öğrenmesen ne olacak? Bir ayağın mezar çukurunda zaten, yaşlandın.” demiş.

Dönmüş şöyle bakmış ona, demiş ki:

“—Evladım, yaşlandığımı ben de biliyorum. Ölümün yakın olduğunu biliyorum ama, istiyorum ki ilim yolundayken Allah benim canımı alsın.” demiş. O halde gitmek istiyor.

Onun için, siz de bir ilmin peşine düşün, onu öğrenmeye gayret edin. Sakalınız ak, beliniz kambur olsun. Ayağınız ağrısın, sızlasın ona rağmen bir hocanın peşinden ayrılmayın. Öğrenin ki cennette o yüksek dereceye nâil olabilesiniz.

Bundan sonraki hadîs-i şerîf de böyle tatlı, müjdeli... Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁹

مَنْ جَاءَهُ أَجَلُهُ، وَهُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ، لِيُحْيِيَ بِهِ
الْإِسْلَامَ، لَمْ يَفْضُلْهُ النَّبِيُّونَ إِلَّا بِدَرَجَةٍ

(الخطيب عن ابن عباس)

RE. 415/10 (*Men câehû ecelühû ve hüve yatlübu’l-ilme, li- yuhyiye bihi’l-islâme, lem yufaddilhu’n-nebiyyûne illâ derecetin*)

İbn-i Abbas RA rivayet etmiş. Mânâsı aynı kapıya çıkıyor: (*Men câehû ecelühû*) “Kime eceli gelirse, (*ve hüve yatlubü’l-ilme*) o ilim

⁹ Dârimî, *Sünen*, c.I, s.112, no:354; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LI, s.61; Hasan-ı Basrî Rh.A’ten.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IX, s.174, no:9454; İbn-i Hacer, *Lisânü’l-Mîzân*, c.V, s.103, no:347; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.78, no:1056; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.III, s.559, no:5755; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.X, s.286, no:28829-28832; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.I, s.331, no:504; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.1447, no:2450; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.217, no:21933, 21934.

peşindeyken, ilim talep ederken, talebe durumundayken ona eceli gelirse...”

Neden ilim öğreniyor? (*Li-yuhyiye bihi'l-islâme*) “Onunla İslâm’ı ihyâ etmek maksadıyla ilim öğrenirken, bir kimseye eceli gelirse, (*lem yufaddilhu’n-nebiyyûne illâ bi-derecetin*) peygamberler ondan ancak bir derece yüksek olur.”

(*Lem yufaddilhu*) diye harekelenmiş, okunması (*lem yafduluhü’n-nebiyyûn*) da olabilir,

“Onun derecesi peygamberlere o kadar yakın olur ki, arada ancak bir derece fark olur.” diye, aynı mânâ İbn-i Abbas RA’dan böyle nakledilmiş.

g. Bilmeden Münâkaşa Etmek

Bu hadîs-i şerîf, bilgisizce münakaşaya girmenin zararı hakkında. İnsanlar ileri geri münakaşaya girer, birbirleriyle birkonuda mücadele ederler. Ebû Hüreyre radiyallahu anh’ın bize naklettiğine göre Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:¹⁰

مَنْ جَادَلَ فِي خُصُومَةٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ لَمْ يَزَلْ فِي سَخَطِ
اللَّهِ حَتَّى يَنْزِعَ

(ابن أبي الدنيا في ذم الغيبة عن أبي هريرة)

(*Men câdele fî husûmetin bi-gayri ilmin. lem yezel fî sahati’llâhi hattâ yenzia*)

¹⁰ İbn-i Ebi’d-Dünyâ, *Gıybet ve Nemîme*, c.I, s35, no:14; Ebû Hüreyre RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.III, s.565, no:7929; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XX, s.218, no:21937.

(*Men câdele fî husûmetin*) “Kim bir husumet, bir çekişme mevzuunda mücadele ederse, (*bi-gayri ilmin*) ilim olmadan...”

Bilgisi yok, ilmi yok; mücadele ederse... (*Lem yezel fî sahati'llâhi hattâ yenzia*) “Oradan çekilip ayrılincaya kadar, Allah’ın gazabında olmaya devam eder. Allah’ın kızgınlığı onun üzerinde olmaya devam eder.”

Bilgisizce bir münakaşaya girmek yok! Bilgin yok, bu mevzuyu bilmiyorsun; ötekisi alim, sen bir şey bilmiyorsun, ileri geri konuşuyorsun, mücadele...

Olmaz! O zaman Allah, bilmeden mücadeleye gidip taassupla münakaşa eden kimseye, ayrılincaya kadar kızıp duruyor. O münakaşayı terk edinceye kadar Allah ona kızıyor. Allah’ın gazabı, kızgınlığı onun üzerinde oluyor.

h. Müşrikle Beraber Oturmak

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

مَنْ جَامَعَ الْمُشْرِكَ، وَسَكَ نَ مَعَهُ، فَإِنَّهُ مِثْلُهُ

(د. عن سمره)

(*Men câmea'l-müşrike, ve sekene meahû, feinnehû mislehû*)

Buradaki câmea, bir araya gelmek, oturmak mânasına...

¹¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.445, no:2405; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.251, no:7023; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.VI, s.15, no:55; Semüretü'bnü Cündeb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.383, no:11029; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.220, no:21940.

(*Men câmea'l-müşrike*) “Kim müşrikle bir araya gelir, toplaşır, bir arada bulunursa, (*ve sekene meahû*) onunla beraber oturursa; (*feinnehû mislehû*) o da onun mislidir, onun gibidir.”

Müşrik ile toplaşıp bir araya gelen ve onunla beraber oturan, onun yanında sakin olan kimse onun misli gibidir.

Bu neyi gösteriyor? Müslümanın müslümanla ahbaplık etmesi gerektiğini, kâfirlerle, müşriklerle düşüp kalmaması gerektiğini ifade ediyor.

Dinimizde Allah için sevmek var: *El-hubbu fi'llâh...* Bir de Allah için buğz etmek var: *El-buğzu fi'llâh...*

Sonra, Kur'ân-ı Kerîm'in ayetleri bize yasaklıyor; “Allah’a harp ilan etmiş, Rasûlullah’a karşı çıkmış, Allah’ın diniyle mücadele eden kimseleri dost edinmeyin.” diye... Böyle âyet-i kerîme var. Demek ki, bu durumda onlarla ahbaplık, dostluk etmek olmaz, yakışık almaz.

Müslüman bir müşrikle, bir başka kâfirle konuşup görüşebilir. İş icabı veyahut bir iş olmadan, ona İslâm’ı tebliğ etmek için konuşabilir. Ama onunla ahbaplık, dostluk ederse olmaz. Allah’ın düşmanı ile dostluk edilmez.

Senin bir kızdığın insan var. Bir arkadaş onun koluna girmiş, senli benli, elini omzuna atmış, nisbet eder gibi senin karşından geçiyor, sever misin? İnsan, “Vay! Benim can düşmanım ile nasıl can ciğer kuzu sarması dost olmuş. Karşımda sarmaş dolaş duruyorlar, şuna bak!” demez mi?

O zaman, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin düşmanını sen nasıl seversin? Nasıl onunla ahbaplık kurarsın? Senli benli, içli dışlı olursun?

i. İhtiyacını İnsanlardan Gizlemek

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:¹²

مَنْ جَاعَ، أَوْ اخْتَجَّ، فَكَتَمَهُ الْإِنْسَانُ، حَتَّى أَفْضَى بِهِ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، فَتَحَ اللَّهُ لَهُ رِزْقَ سَنَةٍ مِنْ حَلَالٍ

(عق. طس. هب. عن أبي هريرة)

RE. 415/13 (*Men câa, ev ihtâce, feketemehü'n-nâse, hattâ efdâ bihî ila'llàhi azze ve celle, feteha'llàhu lehû rızka senetin min halâl.*) Ebû Hüreyre RA'dan bir güzel hadîs-i şerîf... Musibete, hastalığa, açlığa, kıtlığa sabrı tavsiye eden bir şey...

(*Men câe*) “Kim acıkırsa, (*ev ihtâce*) veyahut bir ihtiyaç durumuna düşerse...” Kıvranıyor, ihtiyacı var. (*Feketemehu'n-nâse*) “Ama bunu insanlardan saklıyor, kimseye söylemiyor.”

“—Ben açım, bana biraz para ver veyahut ihtiyacım var, yardım et biraz bana.” diye söylemiyor. Kıvranıyor, ihtiyacı var, aç fakat söylemiyor.

12 Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.25, no:2358; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.141, no:214; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.215, no:10054; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.77, no:173; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.404; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, s.130, no:51; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.488, no:5516; Ebû Hüreyre RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.450, no:17870; *Kenzü'l-Ummâl*, c.VI, s.804, no:16782; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XX, s.220, no:21939.

(*Hattâ efdâ bihî ila'llâh*) “Bunu Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne arz ediyor.”

“—Yâ Rabbi! Açım, açığım, perişan duruma düştüm, sen bilirsin!” diye Azîz ve Celîl olan Allah’a iltica ediyor.

Allah ne yapar? (*Feteha'llâhu lehû rızka senetin min halâl*) “Bir senelik helal rızık kapısı açar.”

Beni bildi, bana döndü, benden istedi, kuldan istemedi, bana el açtı diye bir senenin helal rızkının kapısını açar. Helal rızık ona gelecek durumuna getirir.

Hac kitabında rivayetini adıyla ve kaynağını da göstererek yazmış:

Bir velî kul Medine-i Münevvere’ye geliyor. Tabi velî olunca illa kesesi altın dolu olacak değil, fukaracık. Ama âşık! Mısır’danmı, nereden çıktıysa çıkmış, gelmiş oraya ama parası pulu yok. Zaten para olsa bile oraları kıtlık diyarı, o zaman her çeşit gıdanın uçakla filan gittiği bir yer değil. Medine-i Münevvere de kalenin içinde, bedevîler hücum edip de yağmalamasın diye küçük bir yer o zaman. Medine-i Münevvere’ye gelmiş; orada biraz aç, açık, yoksul bir durumda kalmış. Mescid-i Nebevî’ye gelmiş, Rasûlullah Efendimiz’e diyor ki:

“—Yâ Rasûlallah! Açım, sana misafir geldim.”

Öyle duruyor. Uykuya dalmış, yani açlıktan kendinden geçmiş.

Omuzuna bir el dokunuyor, elinde bir tepsi;

“—Rasûlullah’a bizi şikâyet eden sen misin? Buyur!” diyor.

Peygamber Efendimiz'in torunlarından, sülalesinden bir kimseymiş. Rasûlullah Efendimiz onun rüyasına girmiş, "Git, benim mescidde bir ziyaretçim var, aç kalmış, bakmamışsınız..." diye. O da bir tepsiyi doldurmuş, "Rasûlullah Efendimiz'e bizi şikâyet eden sen misin? Buyur!" diyor.

İnsan Allah'a dayandı mı, tevekkül etti mi Allah-u Teâlâ Hazretleri ummadığı yerden kapılar açar. Deneyen bilir, bulur.

j. Allah'ın Himâyesindeki Kimseler

Muaz ibn-i Cebel RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹³

مَنْ جَاءَ دَفِي سَبِي لِي اللَّهِ، كَانَ ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ؛
وَمَنْ عَادَ مَرِيضًا، كَانَ ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ؛ وَمَنْ غَدَا
إِلَى الْمَسْجِدِ أَوْ رَاحَ، كَانَ ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ؛ وَمَنْ
جَلَسَ فِي بَيْتِهِ، لَمْ يَغْتَبْ أَحَدًا بِسُوءٍ، كَانَ
ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ؛ وَمَنْ دَخَلَ عَلَى إِمَامٍ يُعْزِرُهُ، كَانَ
ضَامِنًا عَلَى اللَّهِ

(طَب . ك . حَب . ق . عَنْ مُعَاذِ)

¹³ İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.375, no:1495; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.94, no:372; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.331, no:767; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.37, no:54; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.288, no:8659; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IX, s.166, no:18320; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.440; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1341, no:43518; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.220, no:21941.

RE. 415/14 (*Men câhede fî sebîli'llâh, kâne dâminen ale'llâh; ve men âde marîdan, kâne dâminen ale'llâh; ve men gadâ ile'l-mecsidi ev râha, kâne dâminen ale'llâh; ve men celese fî beytihi ve lem yağteb ehaden bi-sûin kâne dâminen ale'llâh. Ve men dehale alâ imâmin yûazziruhû kâne dâminen ale'llâh.*)

(*Men câhede fî sebîli'llâh*)”Kim Allah yolunda cihad ederse, (*kâne dâminen ale'llâh*) Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin huzurunda garantili bir kul olur.”

“—Sen cihad mı ettin kulum? Tamam, istediğini garantili olarak alacaksın. Garantilenmiş bir kulsun, madem cihad ettin, mükâfata ereceksin.” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri onun ecrini, sevabını garanti eder.

Demek ki, Allah yolunda cihad etmek iyiymiş.

Cihad nasıl olur? Malla, parayla, bedenen olur. Canını feda edercesine savaşmak suretiyle olur. Hacca, umreye gitmek, bir müslümanın ihtiyacını karşılamak, müslümanlara faydalı bir iş yapmak için gelme gitme, bunlar hep *fî sebîli'llah* çalışmalardır.

(*Ve men âde marîdan kâne dâminen ale'llâh*)

“Kim bir hastayı ziyaret ederse, Allah onun ecrini, sevabını garantiler. (*Ve men gadâ ile'l-mescidi ev râhâ, kâne dâminen ale'llâh*) Kim sabahleyin veya akşamleyin mescide giderse, Allah onun ecrini garantiler.” Giden mahrum kalmaz.

(*Ve men celese fî beytihi lem yağteb ehaden bi-sûin, kâne dâminen ale'llâh*) “Kim evinde, hiç kimse aleyhinde kötü bir sözle gıybet etmeden oturursa, Allah ona ecrini garantiler.” (*Ve men dehale imâmin yüazziruhû, kâne dâminen ale'llâh*) “Kim bir idarecinin —devletin memuru, amiri, idarecisi, bir kavmin başkanı, önderi— yanına gider de onu kötülüklerden men edecek sözler söyler, nasihatler edebilirse; Allah ona ecrini, sevabını garanti ihsan eder.”

Demek ki bu işleri yapmak lazım! Allah yolunda cihad, hasta ziyaret etmek, mescide sabah akşam gidip ibadet eylemek, evinde oturup hiç kimseyi gıybet etmeden vaktini geçirmek; hepsi güzel... Bir idareciye gidip de, “Öyle yapma, böyle yap! Şu günahtır, bu zulümdür! Bak, filanca yerde hizmet var, sen onu görmemişsin!” gibi kötülükten men edip, hayırları ona öğretir, nasihat ederse... İcabında da, “Bak, bunu yanlış yaptın.” filan diye azarlayabilirse, o zaman Allah ona ecrini, sevabını çok verir demek.

k. Elbiseyi Yerde Sürüklemek

Sonuncu hadîs-i şerîf. Çok kaynaklarda geçmiş bir meşhur hadîs-i şerîf. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

¹⁴ Buharî, *Sahîh*, c.XI, s.500, no:3392; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.343, no:1653; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.122, no:3563; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.67, no:5351; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.301, no:13178; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.II, s.243, no:3132; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IX, s.422, no:5572; Abdullah ibn-i Ömer RA

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.530, no:7758; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.222, no:21945.

مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خِيَلَاءَ، لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

(حم. خ. م. ت. طب. عن ابن عمر)

RE. 415/15 (*Men cerre sevbehû huyelâe, lem yenzuri'llâhu ileyhi yevme'l-kıyâmeh*)

(*Men cerre sevbehû huyelâe*) “Kim elbisesini çalım satarak sürükleyip giderse... Uzun eteği ile çalımlana çalımlana yürür, kurum satarak, böbürlenerek, gururlanarak, kibirlenerek giderse; (*lem yenzuri'llâhu ileyhi yevme'l-kıyâmeh*) Allah kıyamet gününde ona nazar etmez.”

Kibirli, elbisesini sürüye sürüye giden kimseye Allah nazar etmez.

Allah-u Teâlâ Hazretleri kötü huylardan bizleri halas eylesin... Sevdği huylara sahip eylesin... Sevdği amellere muvaffak eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar olmayı nasib eylesin... Hakkı hak olarak görüp tâbî olmayı, bâtılı bâtıl olarak görüp ondan uzak durmayı nasib eylesin...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

09. 12. 1984 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)